

СЕРІЯ ОНЛАЙН-ЛЕКЦІЙ З ОСВІТНІХ ОЦІНЮВАНЬ

У межах співпраці з інститутами
післядипломної педагогічної освіти
та академіями неперервної освіти

 лекція 9

Сертифікація вчителів: незалежне тестування

Тетяна Вакуленко

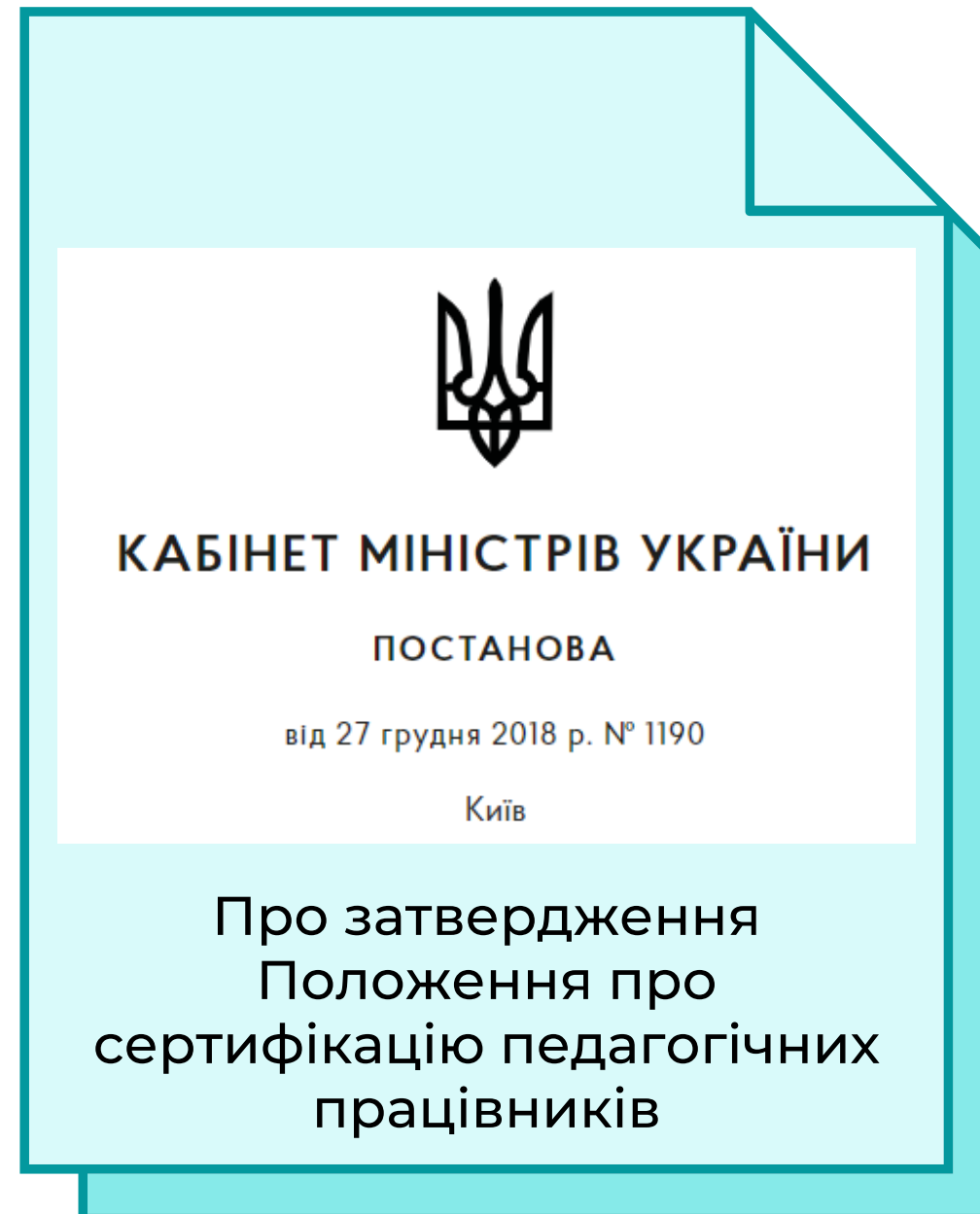
- 1 ЗНО і ДПА: сутність оцінювань і відмінності між ними
- 2 ЗНО: традиції та новації
- 3 ДПА: поточний стан і перспективи
- 4 Шкалювання результатів. Межі інтерпретації результатів різних освітніх оцінювань
- 5 Міжнародне дослідження якості освіти PISA
- 6 Основні результати України в PISA-2018 та специфіка PISA-2022
- 7 Загальнодержавне моніторингове дослідження якості початкової освіти
- 8 Загальнодержавне моніторингове дослідження якості початкової освіти: основні результати першого циклу
- 9 Сертифікація вчителів: незалежне тестування
- 10 Стратегія освітніх оцінювань в Україні

Стаття 51. Сертифікація педагогічних працівників

1. Сертифікація педагогічних працівників — це **зовнішнє оцінювання професійних компетентностей** педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється **шляхом незалежного тестування**, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи.
2. Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою.
3. Формування та забезпечення функціонування системи сертифікації педагогічних працівників здійснює центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки. Процедуру сертифікації педагогічних працівників здійснюють спеціально уповноважені державою установи, положення про які затверджує Кабінет Міністрів України.

ПОСТАНОВА

Відповідно до частини шостої статті 51 Закону України “Про освіту” Кабінет Міністрів України постановляє:

2. Погодитися з пропозицією Міністерства освіти і науки щодо:

1) реалізації разом з Державною службою якості освіти та її територіальними органами, Українським центром оцінювання якості освіти та регіональними центрами оцінювання якості освіти у 2019—2021 роках відповідно до Положення, затвердженого цією постановою,

пілотного проекту із сертифікації педагогічних працівників у кількості:

у 2019 році — не більше однієї тисячі вчителів початкових класів;

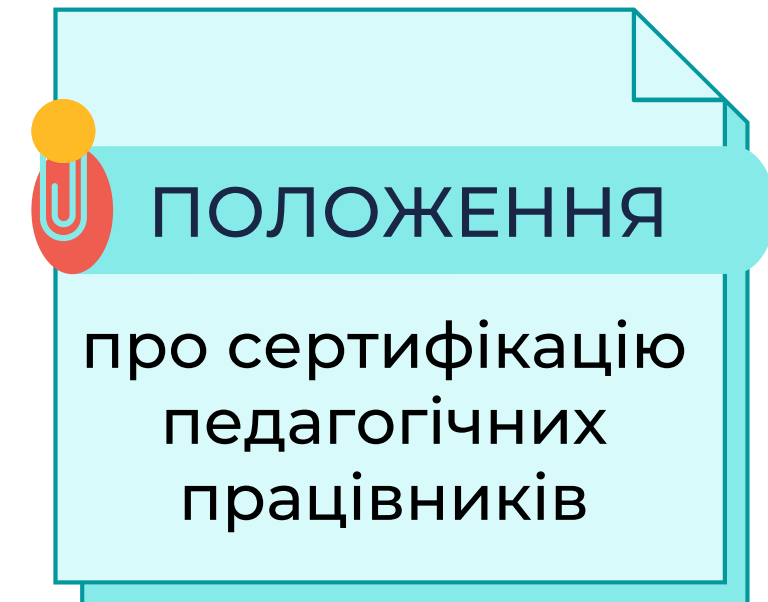
у 2020 та 2021 роках — **відповідно до рішення Міністерства освіти і науки**

Положення встановлює **порядок проведення сертифікації** педагогічних працівників

Мета сертифікації

виявлення та заохочення педагогічних працівників з високим рівнем педагогічної майстерності, які володіють методиками компетентнісного навчання і новими освітніми технологіями та сприяють їх поширенню.

Педагогічні працівники беруть **участь у сертифікації** виключно на добровільних засадах

Сертифікація передбачає:

- експертне оцінювання професійних компетентностей учасників сертифікації шляхом вивчення практичного досвіду їхньої роботи *(забезпечує Державна служба якості освіти)*
- самооцінювання учасником сертифікації власної педагогічної майстерності (створення вчителем е-портфоліо)
- оцінювання фахових знань та умінь учасників сертифікації шляхом їх незалежного тестування *(проводить Український та регіональні центри оцінювання якості освіти)*

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

від 10 серпня 2018 року N 1143

Про затвердження професійного стандарту "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти"

Це вперше не тільки на національному рівні затверджено професійний стандарт, а й докладно, по-поличках розкладено, яку кваліфікацію повинна мати людина, що хоче бути або працює вчителем. У цьому документі немає розмитих формулювань, кожна компетентність, знання, вміння чітко виписані. Й це дуже важливо, адже так ми дали абсолютно новий інструмент і для роботодавців, і для університетів, що готують майбутніх педагогів.

ЛІЛІЯ ГРИНЕВИЧ

Стандарт може використовуватися для оцінювання кваліфікації вчителя під час його прийняття на роботу, атестації чи сертифікації, присвоєння категорії

Перелік трудових функцій

Планування і здійснення освітнього процесу

Узагальнення власного педагогічного досвіду та його презентація педагогічній спільноті

Надання методичної допомоги колегам з питань навчання, розвитку, виховання й соціалізації учнів початкових класів закладу загальної середньої освіти

Проведення педагогічних досліджень

Рефлексія та професійний саморозвиток

Забезпечення і підтримка навчання, виховання і розвитку учнів в освітньому середовищі та родині

Оцінювання результатів роботи вчителів початкових класів закладу загальної середньої освіти

Створення освітнього середовища

Професійний стандарт

Трудова функція А "Планування і здійснення освітнього процесу"

Трудова функція охоплює такі трудові дії та операції:

вивчення та використання професійної літератури під час планування освітнього процесу;

дотримання вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі;

планування роботи вчителя: календарно-тематичне планування змісту освітніх галузей, поурочне планування, планування виховної роботи, планування професійного саморозвитку вчителя;

організація взаємодії із профільними фахівцями щодо планування освітнього процесу;

педагогічна діагностика учня;

здійснення освітнього процесу.

Умовне позначення	Трудові функції	Предмети та засоби праці	Професійні компетентності	Знання	Уміння та навички
А	Планування і здійснення освітнього процесу	Персональний комп'ютер (далі - ПК), інші засоби оргтехніки (далі - ЗО); нормативні документи, підручники, навчальні та методичні посібники, вказівки, рекомендації в паперовій та електронній формах, засоби наочності, педагогічні програмні засоби (ППЗ)	А1. Здатність вивчати, аналізувати та застосовувати під час планування освітнього процесу професійну літературу, подану в паперовій та електронній формах	А131. Джерела навчально-методичної літератури для вчителя, у тому числі інтернет-сайти (сайт МОН України, Національної електронної платформи, сайти освітянських проєктів, видавництва, електронні платформи для вчителя, електронні бібліотеки тощо)	А1У1. Знаходити навчально-методичну літературу для роботи вчителя, у тому числі в мережі Інтернет
				А132. Сучасні підходи до навчання, розвитку, виховання й соціалізації учнів початкової школи	А1У2. Аналізувати перспективні підходи до навчання, розвитку, виховання й соціалізації учнів, визначати їх переваги та ризики порівняно з існуючими підходами

Той професійний стандарт учителя, який є зараз, – це класичний технічний стандарт, орієнтований на вимірювання і регламентацію його професійної діяльності.

Але виклики сучасності і необхідність впровадження реформи НУШ в основній і старшій школі вимагають від нашої системи освіти іншого стандарту.

Стандарту, з яким учитель буде працювати, який буде зрозумілим і мотивуватиме його до професійного розвитку, допомагатиме в самооцінці професійного рівня і плануванні підвищення кваліфікації.

Таким є **розвивальний стандарт**, який підкреслює цінності і визначає компетентності вчителя за рівнями кваліфікації. І як показує міжнародний досвід, ефективнішим є саме розвивальний стандарт.

Цікавим у цьому контексті є австралійський стандарт учителя.

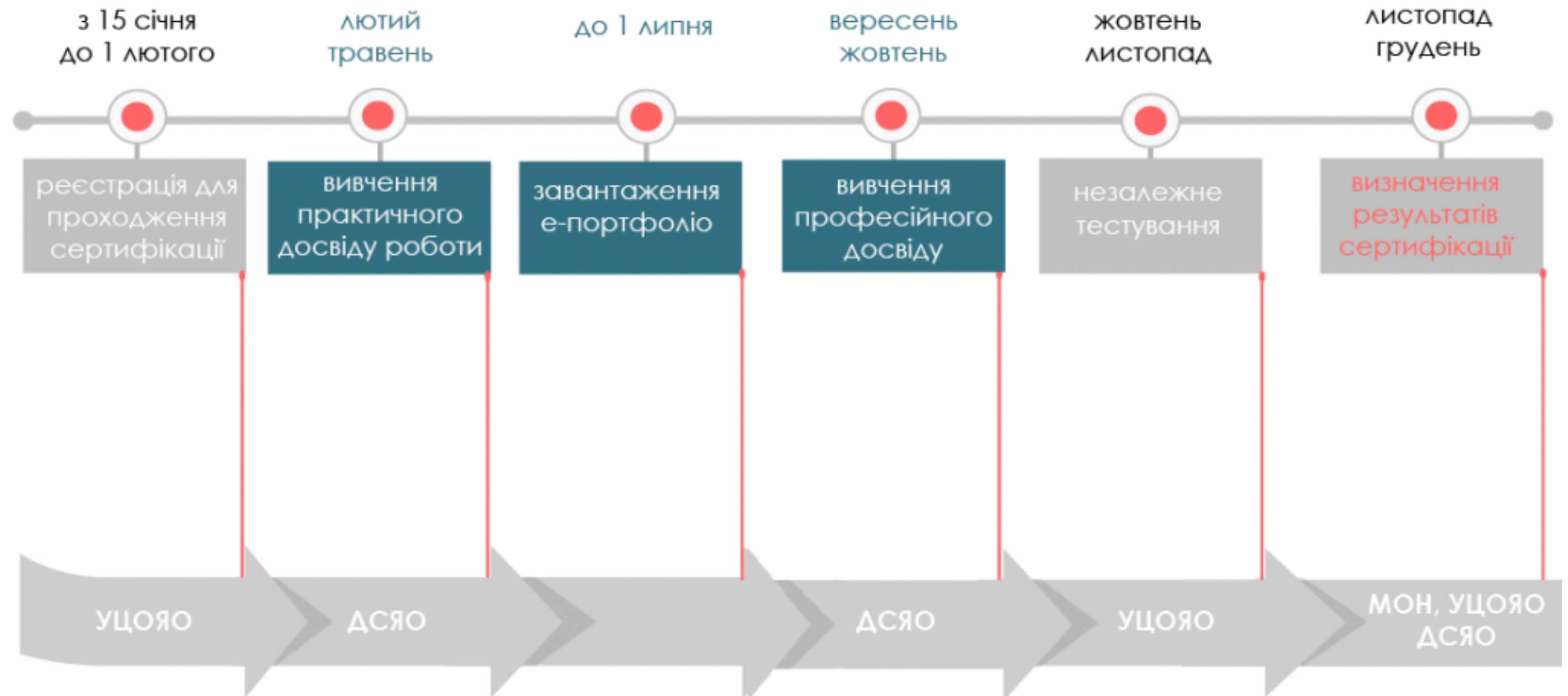
екс-міністр освіти і науки
Лілія Гриневич

Плотна сертифікація педагогічних працівників

2019

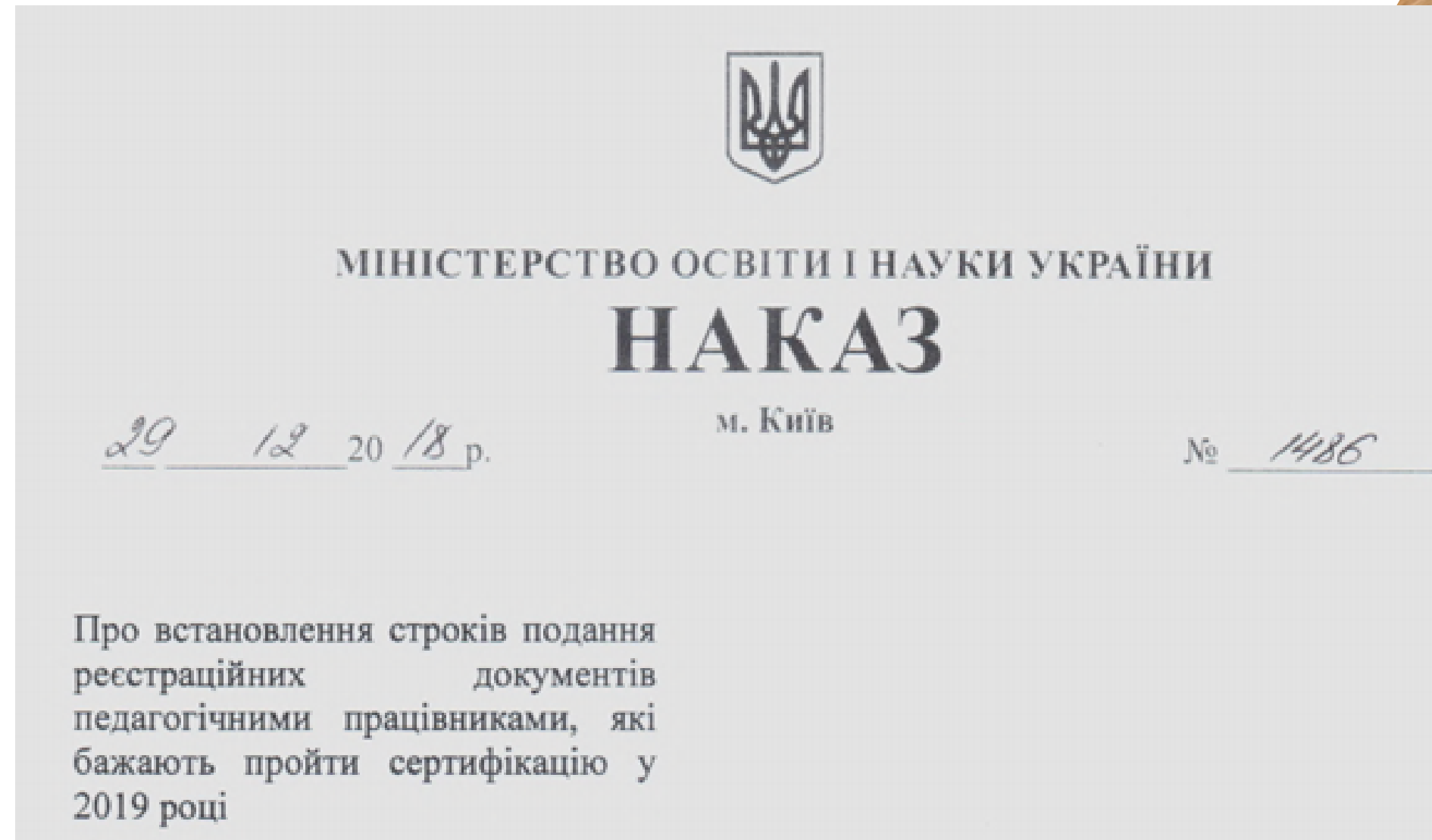
ТЕРМІНИ ПРОВЕДЕННЯ

Хто бере участь у сертифікації педагогічних працівників?

2019

педагогічний працівник, який має стаж педагогічної роботи на відповідній посаді на момент його реєстрації не менше двох років

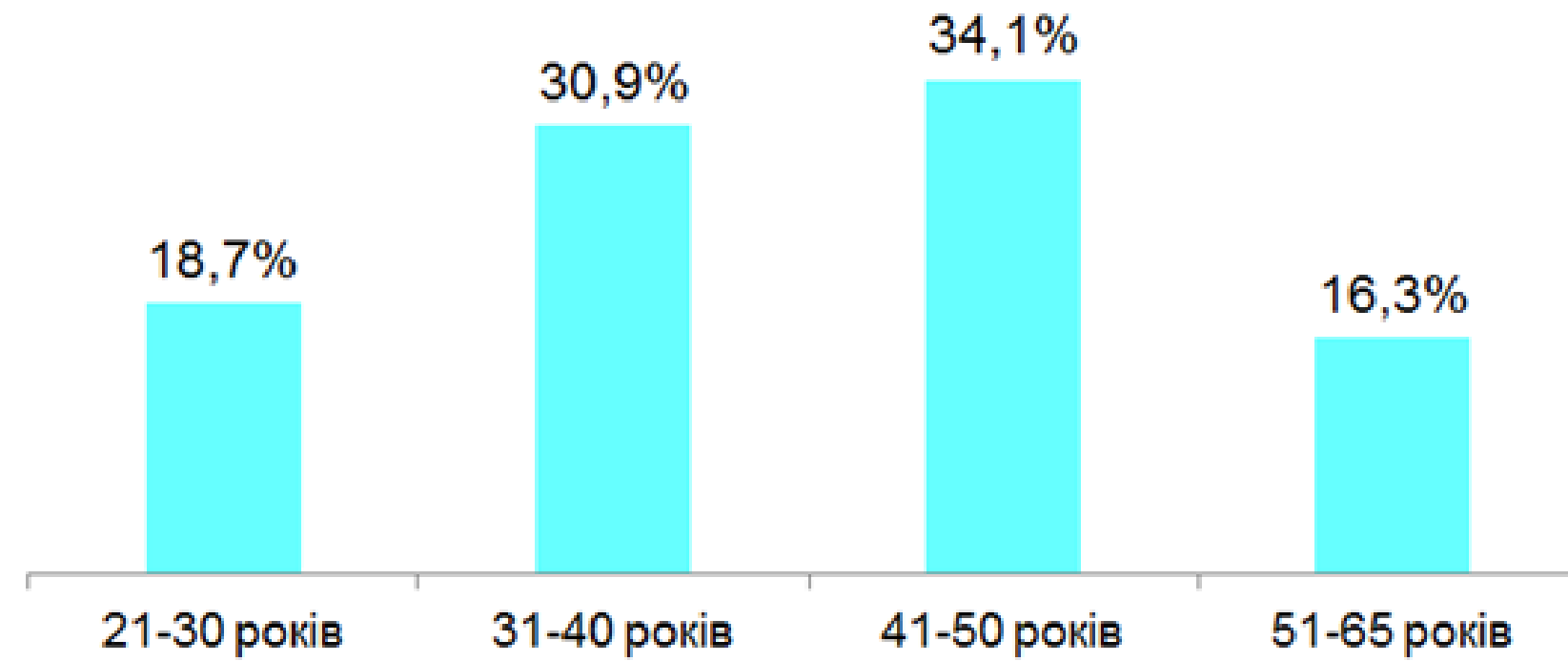

2019

- Для участі в сертифікації зареєструвалося **857** педагогічних працівників, що становить 85,7% від установленної квоти.
- У повному обсязі використано квоту в Чернівецькій області (100%), дещо нижчі показники у Хмельницькій (97,3%) та Сумській (95,8%) областях.
- Найменший відсоток зареєстрованих — у Миколаївській (72,4%), Кіровоградській (62,9%), Івано-Франківській (68,3%) областях.

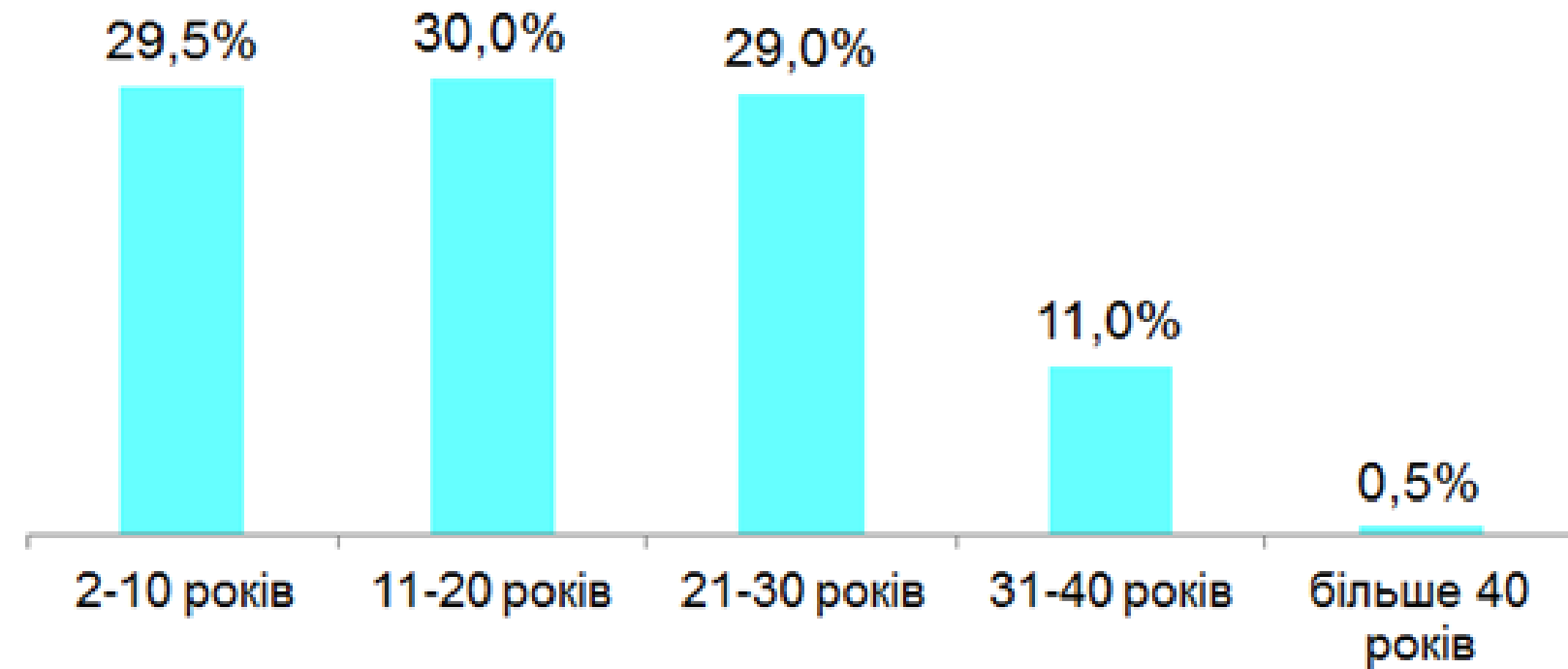
Region	Учителі, які зареєструвалися для проходження сертифікації	Квота Міністерства освіти і науки України для проходження сертифікації
Вінницька обл.	41	46
Волинська обл.	36	39
Дніпропетровська обл.	60	68
Донецька обл.	33	37
Житомирська обл.	32	38
Закарпатська обл.	40	44
Запорізька обл.	35	38
Івано-Франківська обл.	28	41
Київська обл.	49	54
Кіровоградська обл.	17	27
Луганська обл.	13	15
Львівська обл.	62	71
Миколаївська обл.	21	29
Одеська обл.	53	62
Полтавська обл.	29	35
Рівненська обл.	38	42
Сумська обл.	23	24
Тернопільська обл.	28	34
Харківська обл.	45	55
Херсонська обл.	20	27
Хмельницька обл.	36	37
Черкаська обл.	27	32
Чернівецька обл.	26	26
Чернігівська обл.	21	25
м. Київ	44	54
Загалом	857	1000

"Портрет" учасника сертифікації

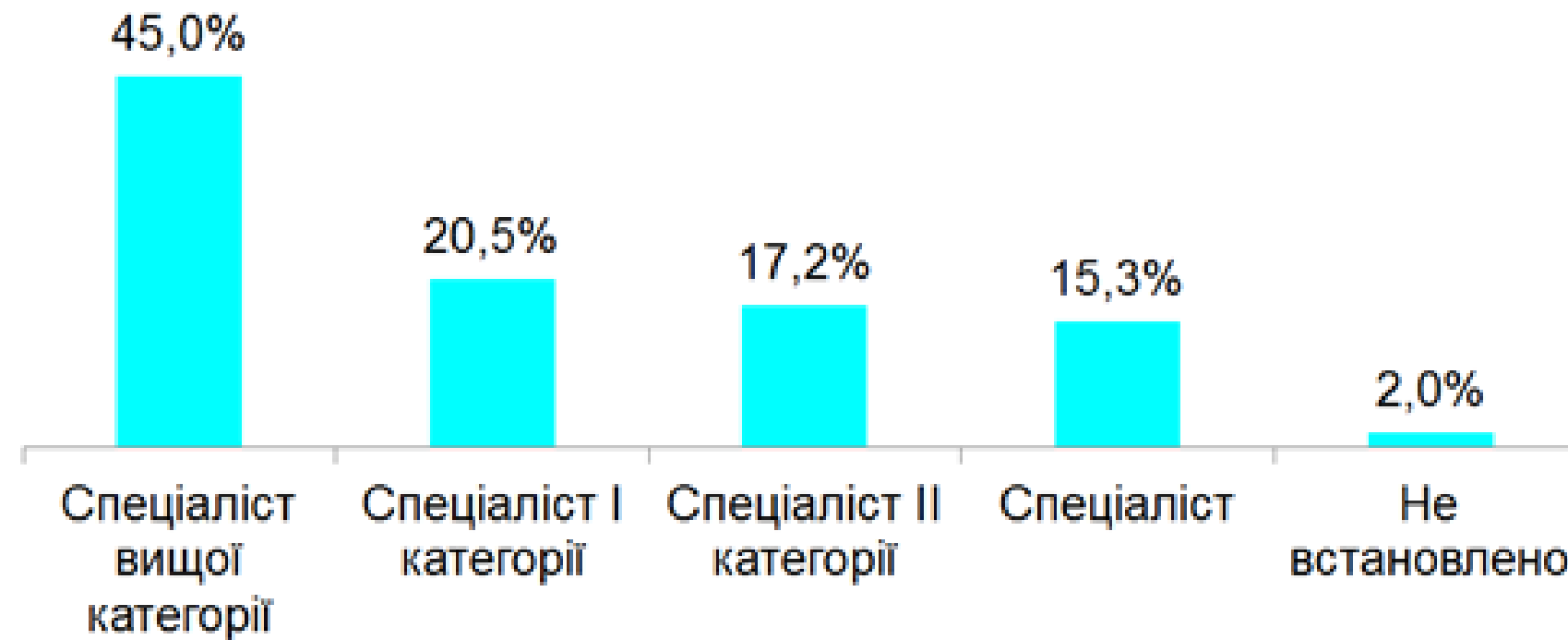
📍 Розподіл учасників сертифікації за віком

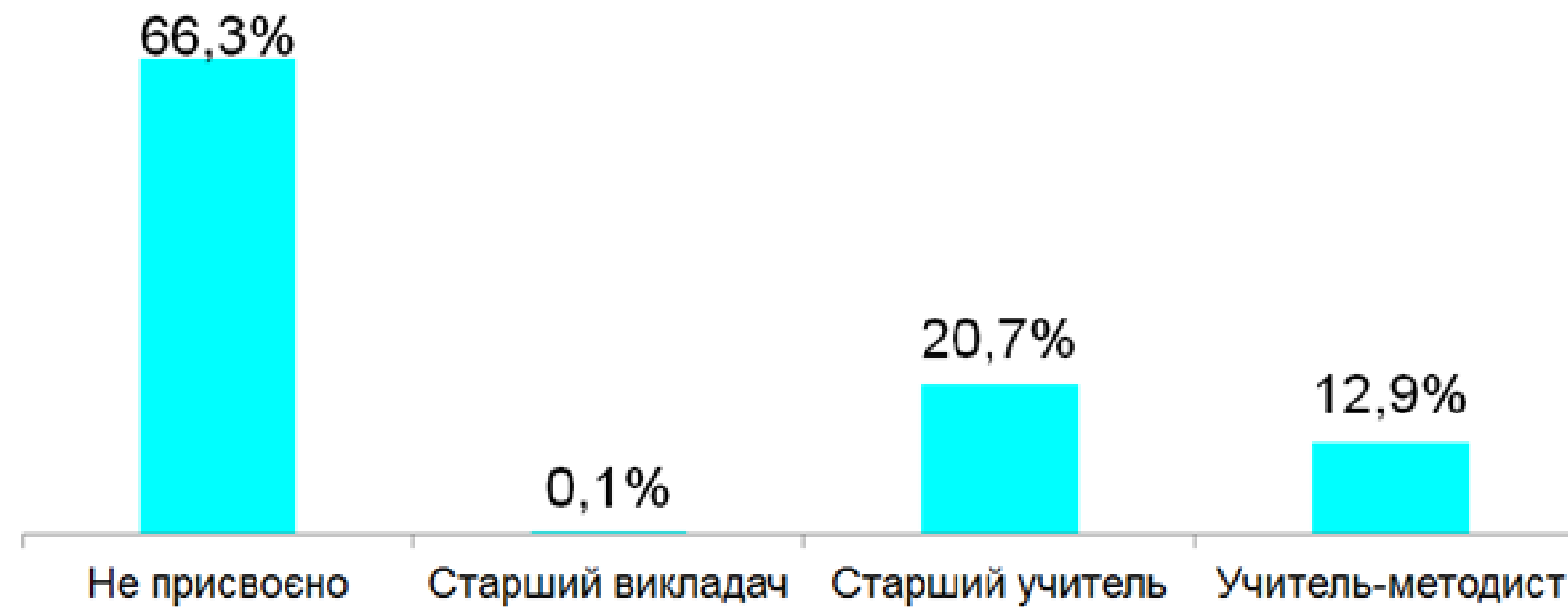
📍 Розподіл учасників сертифікації за стажем роботи

Розподіл учасників сертифікації за кваліфікаційною категорією

Розподіл учасників сертифікації за педагогічним званням

Програма незалежного тестування фахових знань та умінь учителів початкової школи

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму призначено для оцінювання фахових знань та умінь учителів початкової школи шляхом незалежного тестування у межах сертифікації педагогічних працівників.

Програму укладено відповідно до професійного стандарту «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 10.08.2018 року № 1143 (далі – Професійний стандарт), з урахуванням Типової освітньої програми організації і проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладами післядипломної педагогічної освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 15.01.2018 р. № 36, Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87.

Незалежне тестування є одним з трьох інструментів сертифікації вчителів початкових класів та застосовується для перевірки фахових знань та умінь як складових професійних компетентностей вчителя початкової школи відповідно до трудових функцій (планування та здійснення освітнього процесу, забезпечення і підтримка навчання, виховання і розвитку учнів в освітньому середовищі та родині, створення освітнього середовища) згідно з Професійним стандартом.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

14 01 20 19р.

№ 33

Про затвердження
програми незалежного тестування
фахових знань та умінь
учителів початкової школи

Зміст тесту визначено Програмою незалежного тестування фахових знань і вмінь учителів початкових класів.

Розподіл завдань відповідно до розділів / підрозділів Програми

Розділ / підрозділ програми	Частка від загальної кількості завдань
Планування та організація освітнього процесу	14 %
Забезпечення і підтримка навчання, виховання і розвитку учнів, у т. ч.:	73 %
– система теоретичних знань з освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти	33 %
– методики навчання освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти	33 %
– педагогіка партнерства / робота з батьками (іншими законними представниками) / педагогічна діагностика	7 %
Створення освітнього середовища	13 %

100 завдань

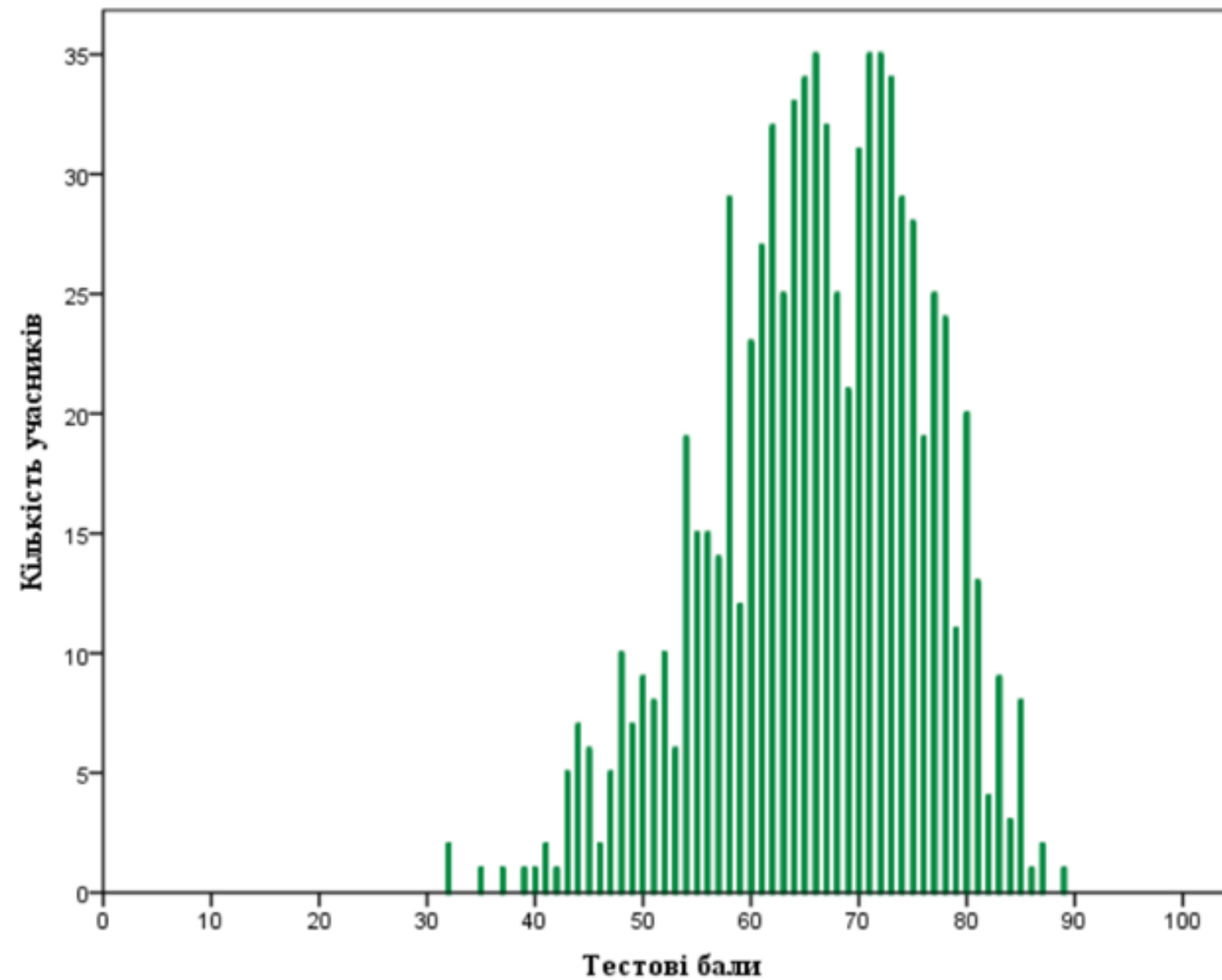

180 хвилин

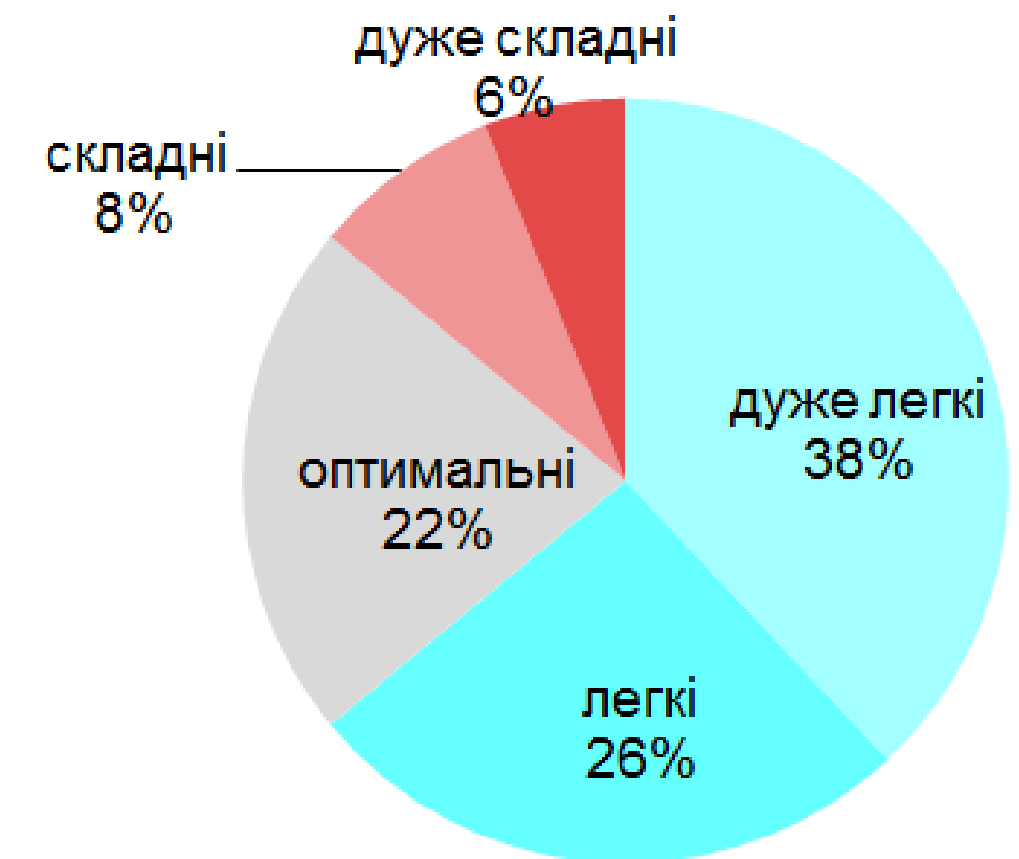
Тест незалежного тестування містить завдання однієї форми: завдання з вибором однієї правильної відповіді (1–100).

Завдання має основу та чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний.

📊 Розподіл учасників тестування за кількістю набраних тестових балів

📊 Розподіл завдань тесту незалежного тестування за складністю

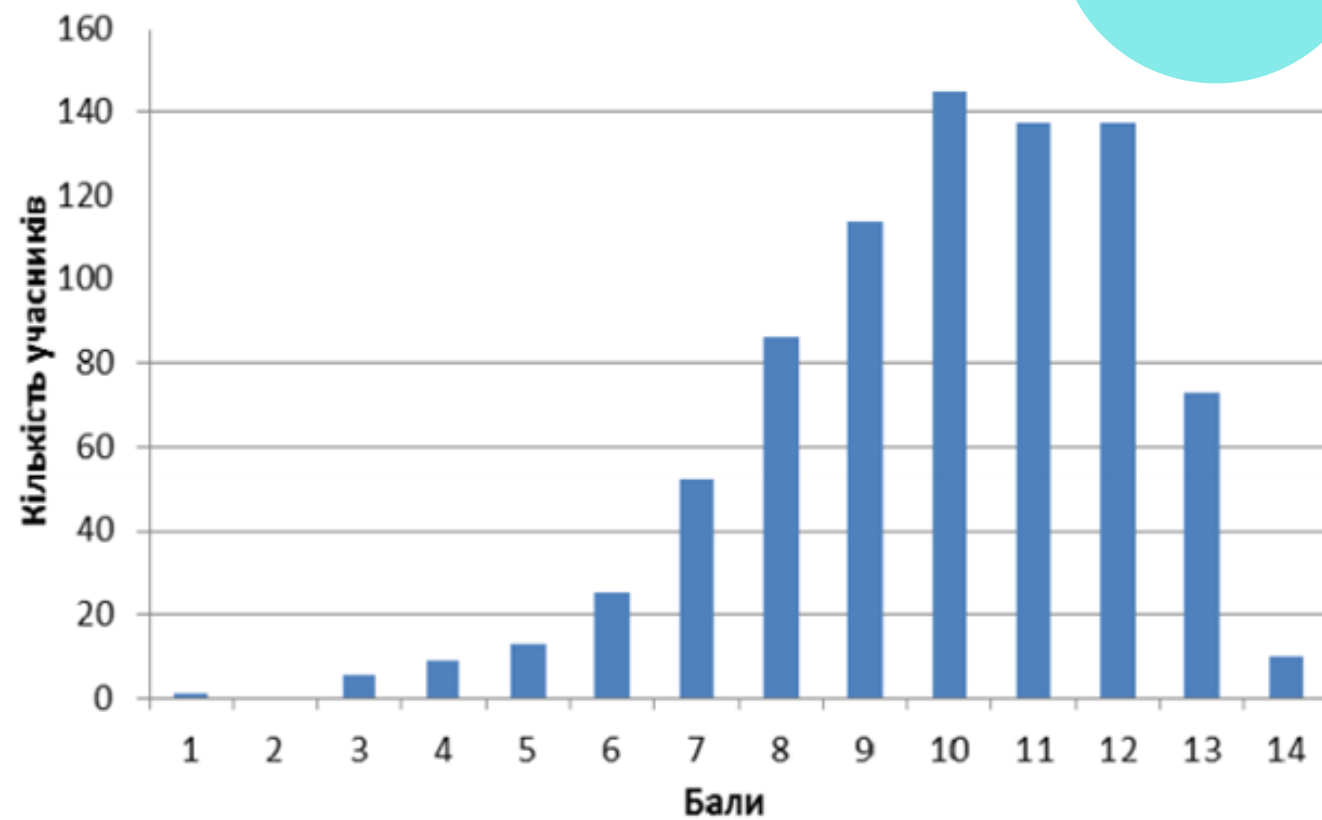
Статистичні показники успішності виконання завдань тесту незалежного тестування

2019

Планування та організація освітнього процесу

Блок завдань 1-14

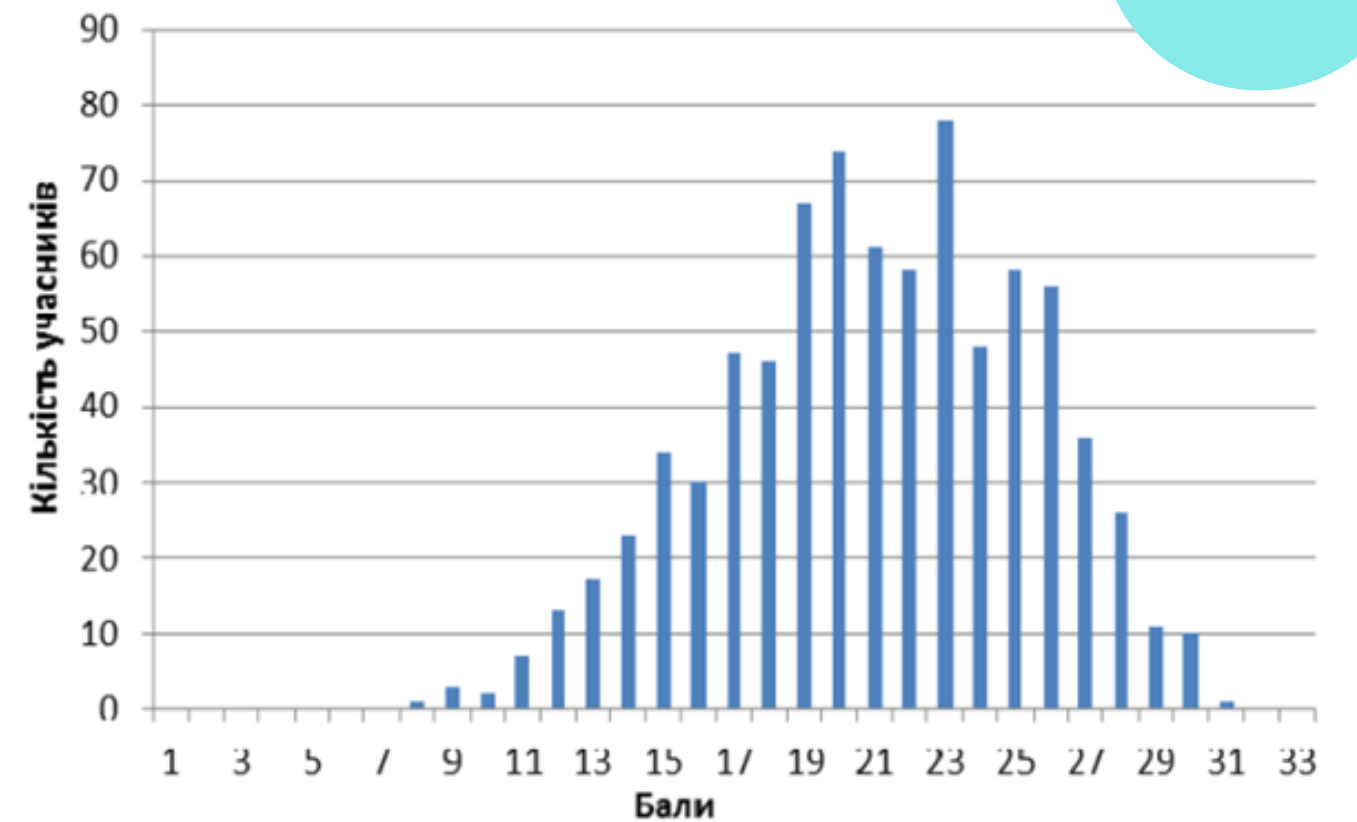
14

Система теоретичних знань з освітніх галузей, визначених Держстандартом початкової освіти

Блок завдань 15-47

33

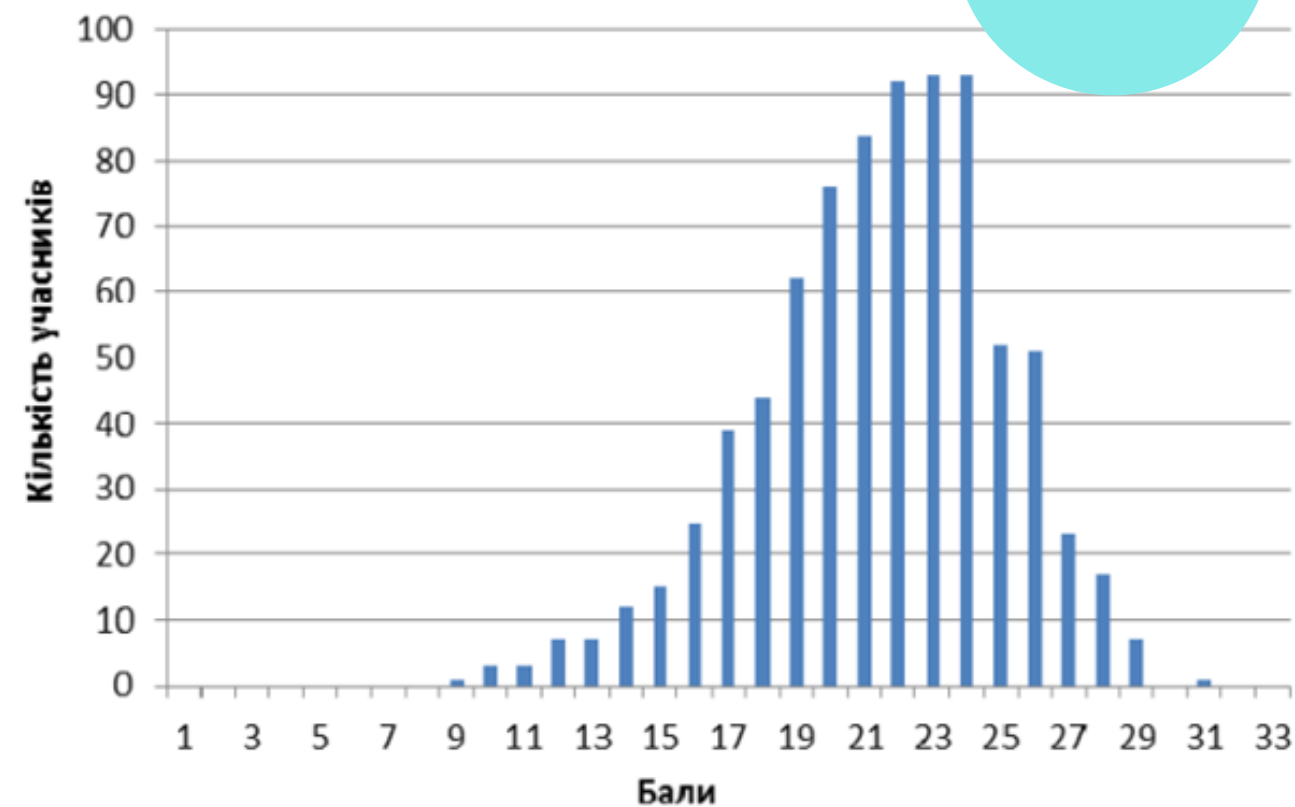
Статистичні показники успішності виконання завдань тесту незалежного тестування

2019

Методики навчання освітніх галузей, визначених Держстандартом початкової освіти

Блок завдань 48 –80

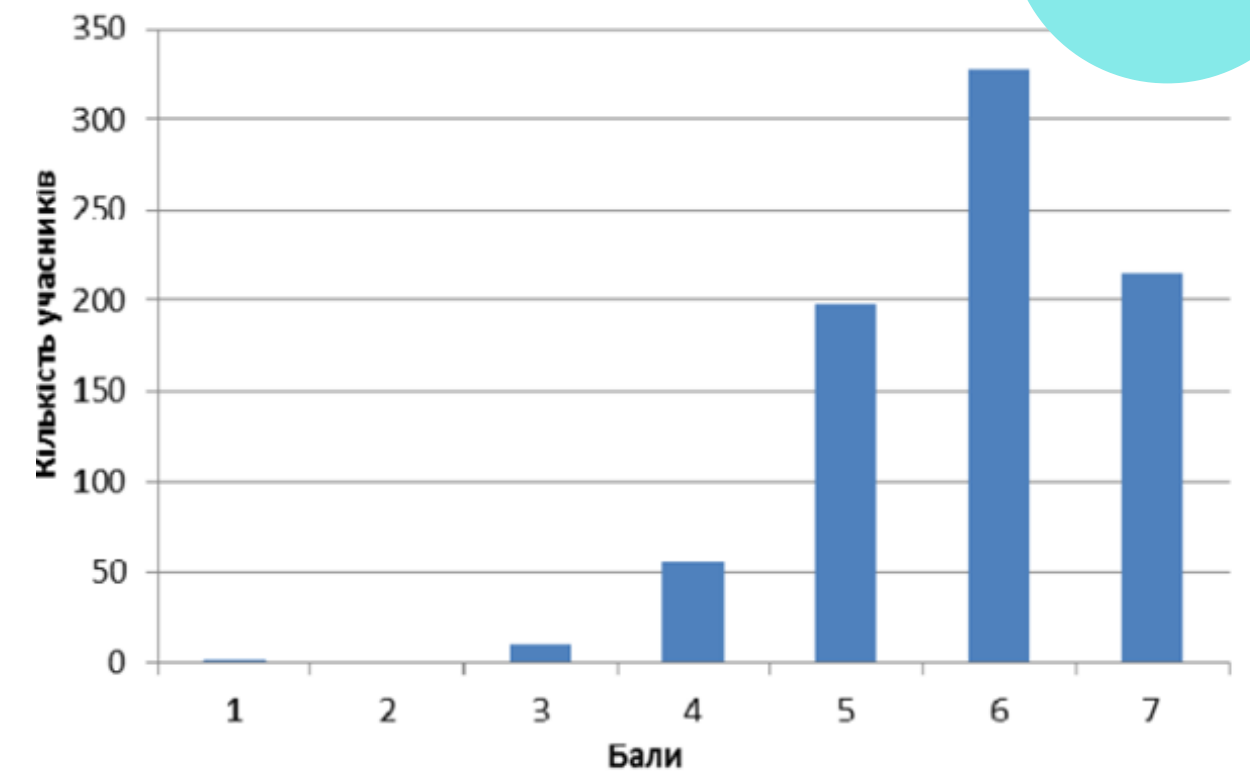
33

Педагогіка партнерства / робота з батьками (іншими законними представниками) / педагогічна діагностика

Блок завдань 81–87

7

Статистичні показники успішності виконання завдань тесту незалежного тестування

2019

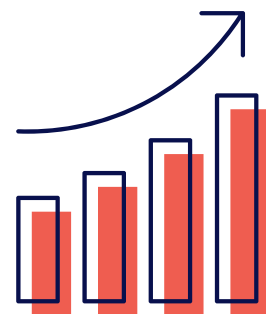
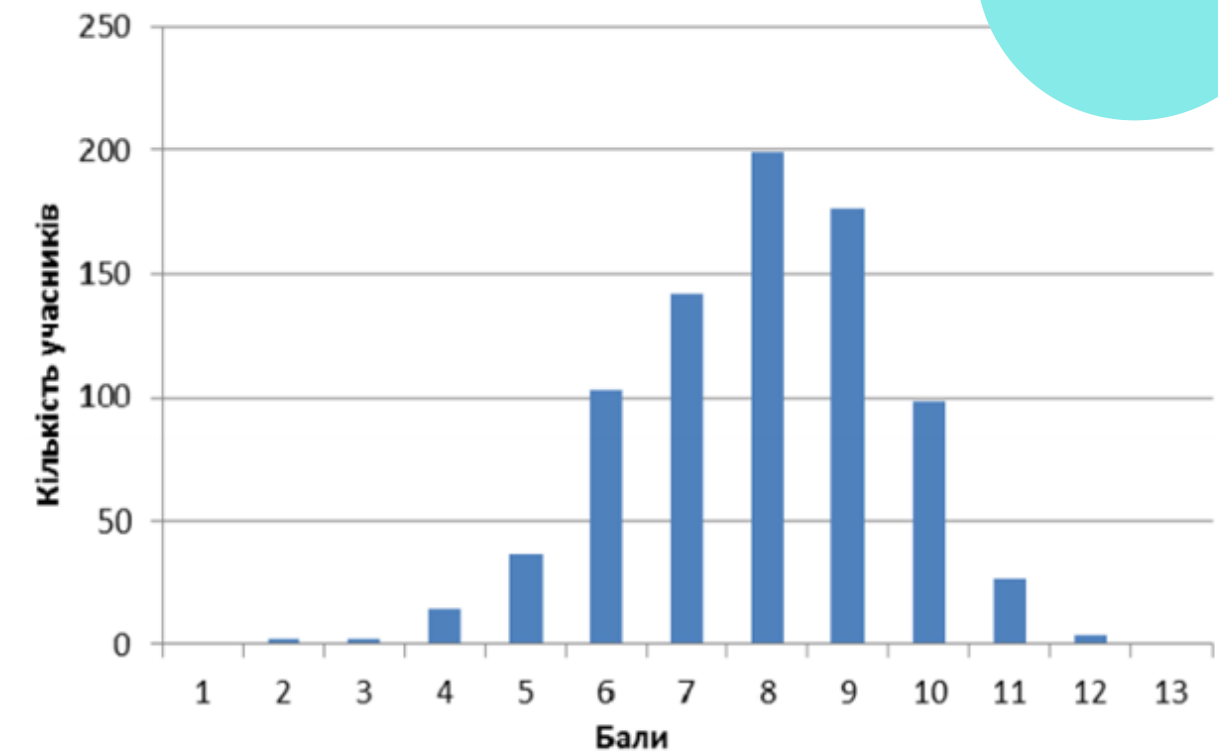
27 листопада комісією при Міністерстві освіти і науки України з питань визначення результатів сертифікації у 2019 році прийнято рішення щодо встановлення граничної кількості балів, необхідних для успішного проходження сертифікації.

Гранична кількість балів за результатами незалежного тестування — **50 тестових балів**.

Створення освітнього середовища

Блок завдань 88 – 100

13

Успішно подолали встановлений поріг 756 осіб (93,7 %), не подолали – 51 особа (6,3 %).

2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України
від 27 грудня 2018 р. № 1190
(в редакції постанови Кабінету Міністрів
України від 24 грудня 2019 р. № 1094)

ПОЛОЖЕННЯ

про сертифікацію педагогічних працівників

До кожного наступного етапу допускатимуться ті учасники, які успішно пройшли попередній

2020

01

незалежне тестування

02

самооцінювання
власної педагогічної
майстерності

03

експертне оцінювання
професійних
компетентностей

Хто бере участь у сертифікації педагогічних працівників?

2020

педагогічний працівник, який на момент реєстрації працює на відповідній посаді за основним місцем роботи, має стаж педагогічної роботи на відповідній посаді на момент його реєстрації не менше двох років

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

26 12 20 19 р.

м. Київ

№ 1634

Про деякі питання проведення
сертифікації в 2020 році

Відповідно до статті 51 Закону України «Про освіту», пунктів 5, 7 Положення про сертифікацію педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 року № 1190,

КВОТА – 2 ТИСЯЧІ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

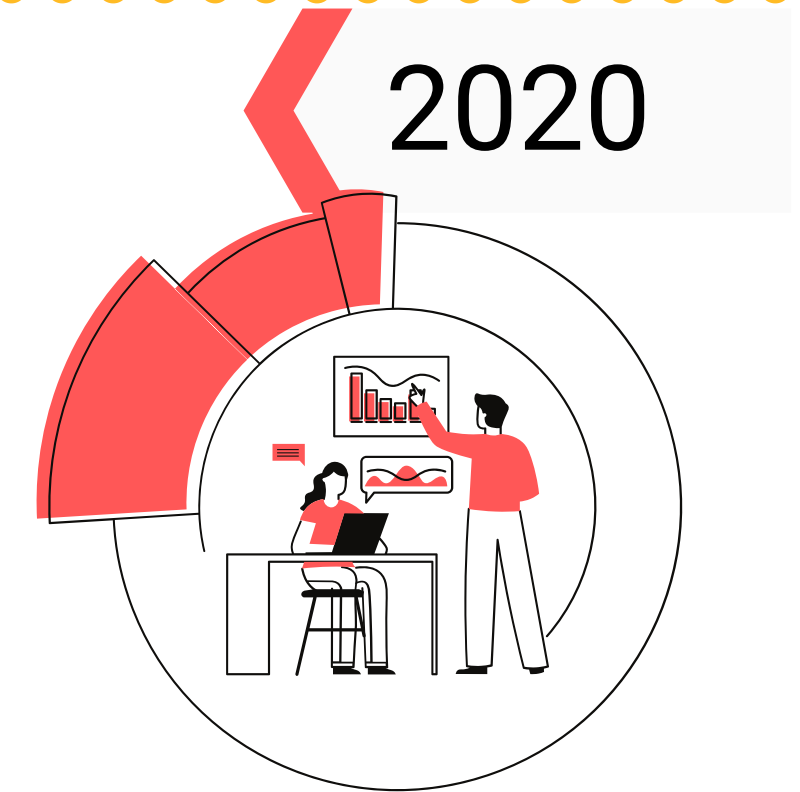
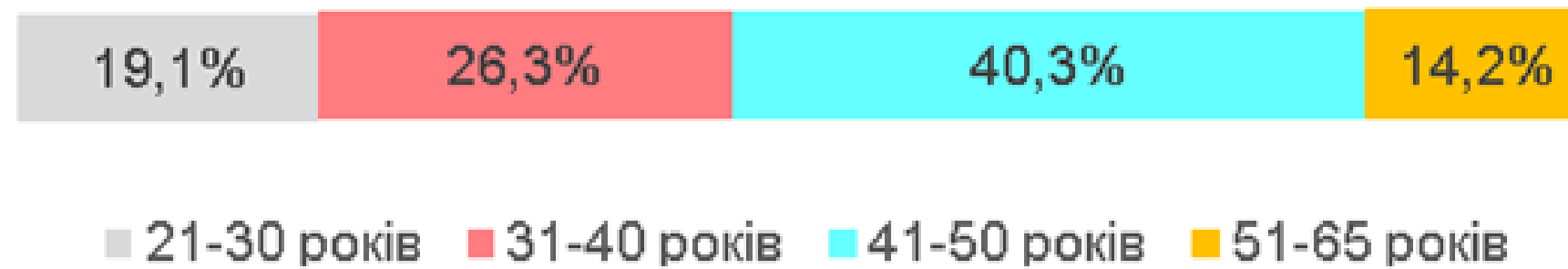

2020

-
 Для участі в сертифікації зареєструвався **1591** педагогічний працівник, що становить 79,6% від установленної квоти.
-
 У повному обсязі використано квоту в Чернігівській області (100%), дещо нижчі показники у Чернівецькій (98%) та Запорізькій (96,1%) областях.
-
 Найменший відсоток зареєстрованих — в Одеській (49,2%), Київській (57,4%), Луганській (58,6%) областях.

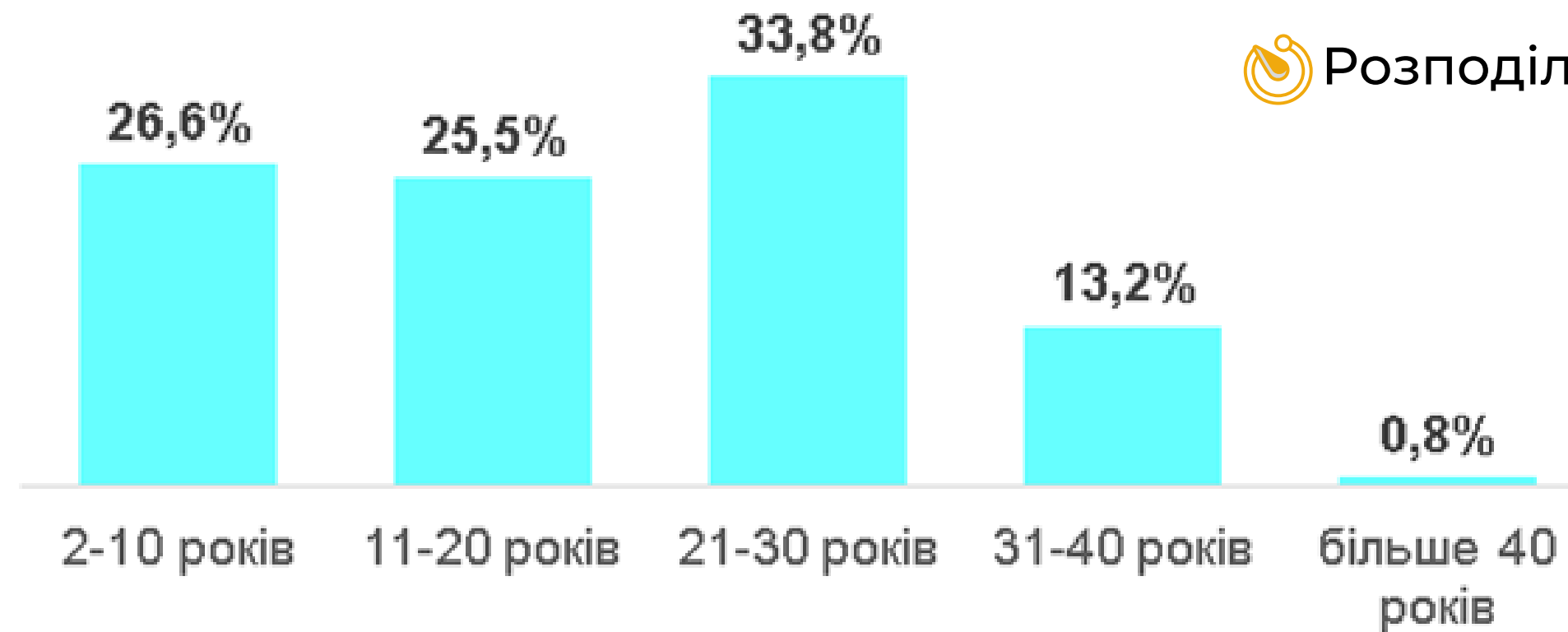
Гранична кількість вчителів початкових класів, які можуть бути зареєстровані для проходження сертифікації в 2020 році

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці	Загальна кількість початкових класів у відповідній області та місті Києві	Гранична чисельність вчителів початкових класів, які зможуть зареєструватися у 2020 році для проходження сертифікації
1.	Вінницька область	3980	91
2.	Волинська область	3338	76
3.	Дніпропетровська область	6141	140
4.	Донецька область	3223	74
5.	Житомирська область	3284	75
6.	Закарпатська область	3838	88
7.	Запорізька область	3393	77
8.	Івано-Франківська область	3573	81
9.	Київська область	4716	108
10.	Кіровоградська область	2355	54
11.	Луганська область	1290	29
12.	Львівська область	6154	140
13.	Миколаївська область	2596	59
14.	Одеська область	5454	124
15.	Полтавська область	3025	69
16.	Рівненська область	3709	85
17.	Сумська область	2135	49
18.	Тернопільська область	2903	66
19.	Харківська область	4753	108
20.	Херсонська область	2389	55
21.	Хмельницька область	3171	72
22.	Черкаська область	2751	63
23.	Чернівецька область	2251	51
24.	Чернігівська область	2156	49
25.	м. Київ	5128	117
	Усього:	87706	2000

📍 Розподіл учасників сертифікації за віком

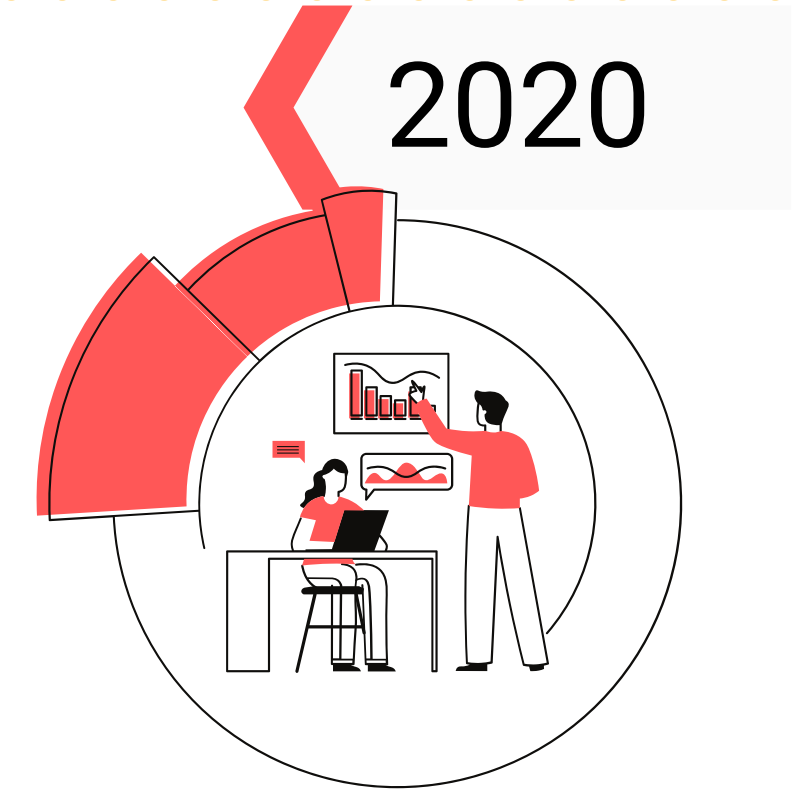
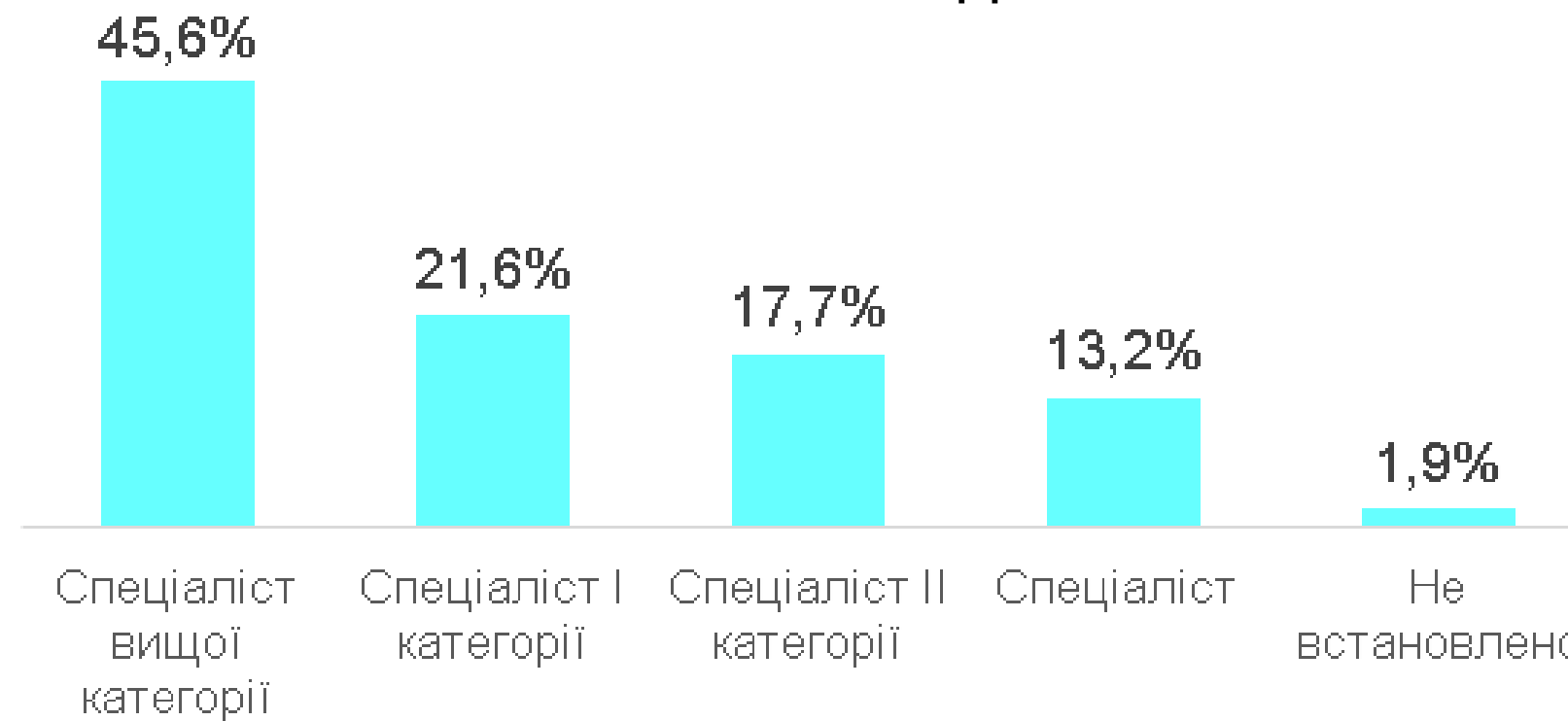
📍 Розподіл учасників сертифікації за стажем роботи

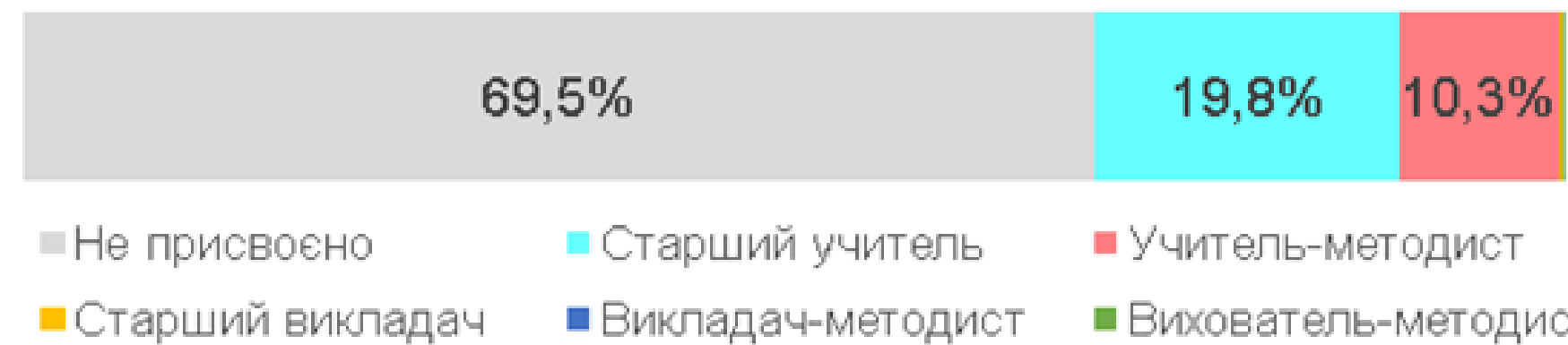
"Портрет" учасника сертифікації

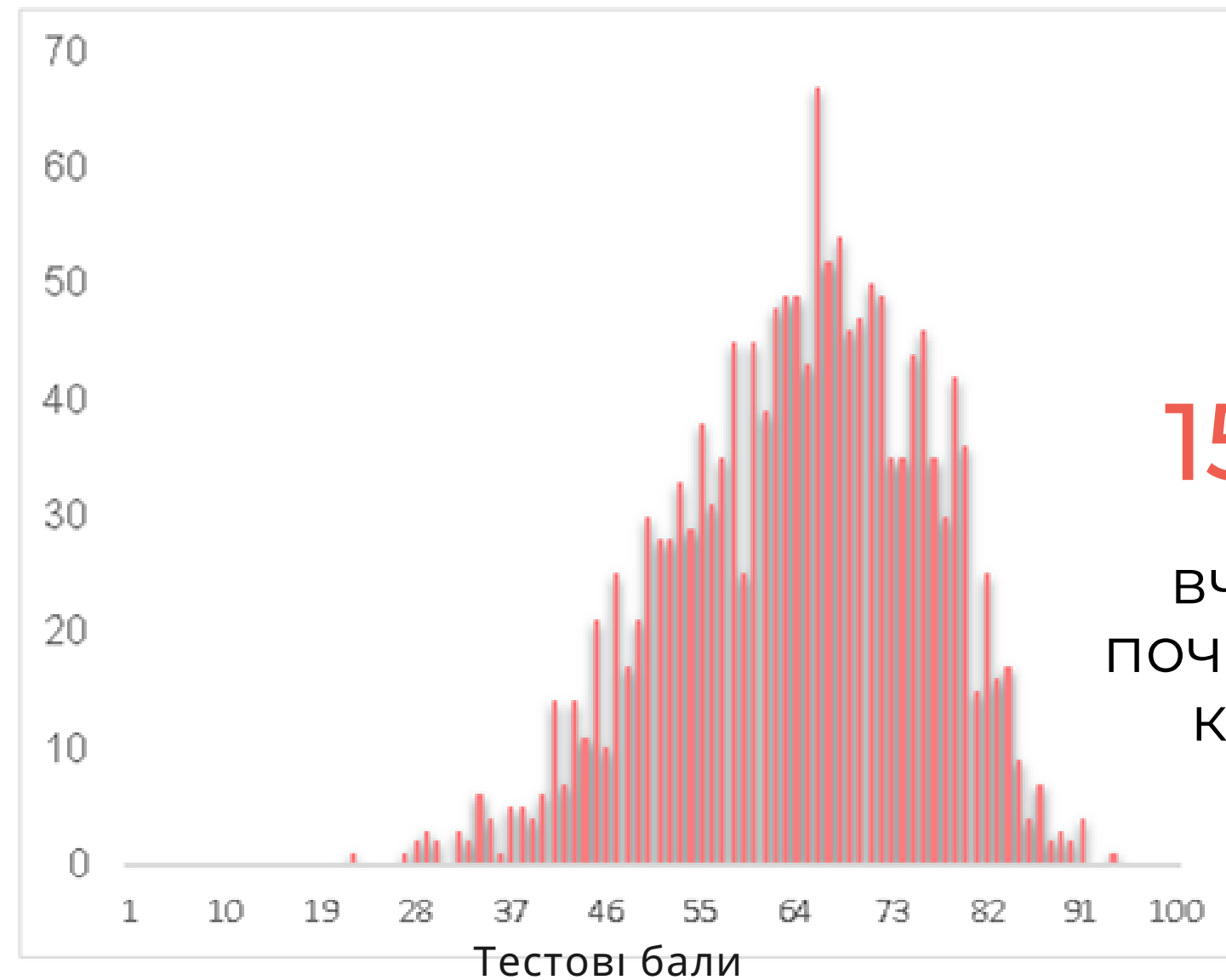
Розподіл учасників сертифікації за педагогічним званням

Розподіл учасників сертифікації за кваліфікаційною категорією

Розподіл учасників тестування за кількістю набраних тестових балів

1552

вчителі
початкових
класів

2020

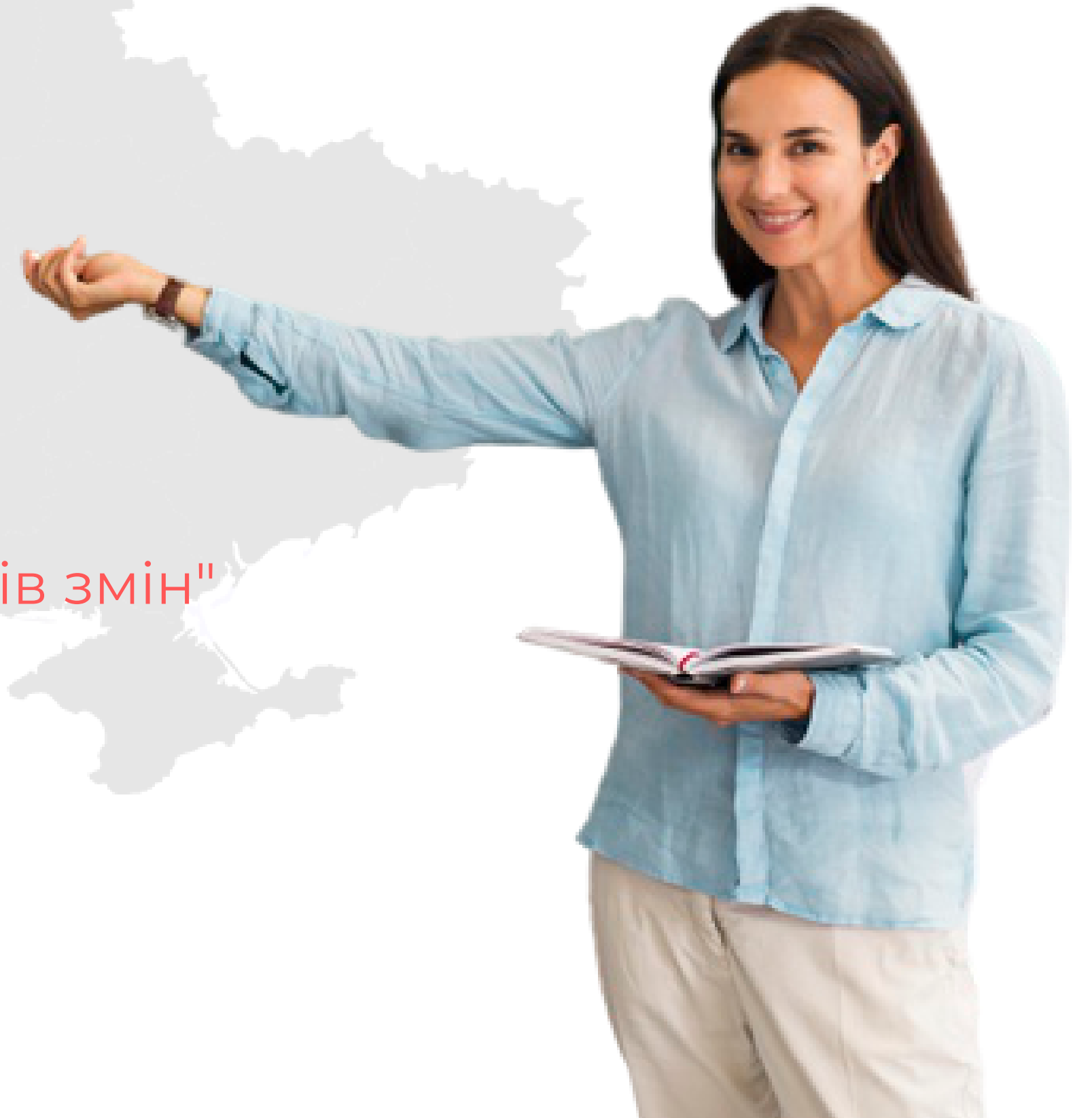
1045
учителів
початкових
класів

До участі в наступному етапі сертифікації допускаються учасники сертифікації, які набрали **не менше 60 % від максимальної кількості тестових балів**

2020

20% заохочення
для активних "агентів змін"

ДАЛІ БУДЕ...

Який нормативний документ є визначальним для започаткування сертифікації педагогічних працівників базової й загальної середньої освіти?

Які етапи реалізовувалися під час пілотної сертифікація?

Назвіть і деталізуйте щонайменше 5 трудових функцій учителя початкових класів.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!